

ΘΕΜΑ 19^ο
(ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ, Κατά Τιμοκράτους, 66-67)

“Οτι μὲν τοίνυν καὶ παρὰ τούτους τοὺς νόμους καὶ παρὰ τοὺς προειρημένους, καὶ
 μικροῦ δέω παρὰ πάντας εἰπεῖν τοὺς ὄντας ἐν τῇ πόλει, τέθηκε τὸν νόμον, οἶμαι δῆλον
 ἅπασιν ὑμῖν εἶναι. θαυμάζω δ’ αὐτοῦ τί ποτε καὶ τολμήσει λέγειν περὶ τούτων. οὔτε
 γὰρ ὥς οὐκ ἐναντίος ἔσθ’ ὁ νόμος τοῖς ἄλλοις δεικνύειν ἔξει, οὔθ’ ὥς δι’ ἀπειρίαν
 5 ἰδιώτην αὐτὸν ὄντα τοῦτ’ ἔλαθεν δύναιτ’ ἂν πεῖσαι· πάλαι γὰρ μισθοῦ καὶ γράφων καὶ
 νόμους εἰσφέρων ᾧπται. καὶ μὴν οὐδ’ ἐκεῖνό γ’ ἔνεστιν αὐτῷ, ἀδίκημα μὲν εἶναι τὸ
 πρᾶγμ’ ὁμολογῆσαι, συγγνώμης δὲ τυχεῖν ἀξιοῦν· οὐ γὰρ ἄκων οὐδ’ ὑπὲρ ἡτυχηκότων
 οὐδ’ ὑπὲρ συγγενῶν καὶ ἀναγκαίων αὐτῷ τεθηκώς φαίνεται τὸν νόμον, ἀλλ’ ἐκὼν ὑπὲρ
 10 μεγάλ’ ἡδίκηκότων ὑμᾶς, οὐδὲν προσηκόντων αὐτῷ, πλὴν εἰ συγγενεῖς ὑπολαμβάνειν
 φησὶν τοὺς μισθουμένους αὐτόν.

ΣΧΟΛΙΑ

- 1 **“Οτι...τέθηκε:** ειδική πρόταση, η οποία προηγείται του συντακτικού ρ. ‘δῆλον εἶναι’, στην οποίαν εἶναι το υποκείμενο, ἀντί να ἀκολουθεῖ. **παρὰ...τοὺς νόμους καὶ παρὰ τοὺς προειρημένους:** δυο ἐμπρόθ. προσδ. που δηλώνουν τὴν ἀντίθεση.
- 2 **μικροῦ δέω...:** ἡ πρόταση αὐτὴ μπορεῖ να εἶναι κύρια, ὁμως δεν μετέχει στην σύνταξη τῆς περιόδου, ἀλλὰ ἀποτελεῖ μια παρένθετη πρόταση. ‘μικροῦ / ὀλίγου δέω + ἀπαρέμφ. = *δεν ἀπέχω πολὺ να = εἶμαι πολὺ κοντὰ να = λίγο λείπει να*’. **παρὰ πάντας...τοὺς νόμους:** ἐμπρόθ. τῆς ἀντίθεσης. **εἰπεῖν:** συμπερασματικό ἀπαρέμφατο. **τέθηκε τὸν νόμον:** ‘τίθημι νόμον = *θεσπίζω νόμο*’. **οἶμαι:** ἡ κύρια πρόταση τῆς περιόδου. **δῆλον...εἶναι:** ἀπρόσωπη ἐκφραση ὡς ἀντικ. στο ρ.
- 3 **ἅπασιν ὑμῖν:** το ἐπίθετο εἶναι κατηγορ. προσδ. καὶ ἡ ἀντωνυμία εἶναι δοτικὴ προσωπική. **θαυμάζω δ’ αὐτοῦ:** ‘*ἀπορώ ὁμως με αὐτόν*’, ἡ γενική εἶναι ἐπιρρ. τῆς αἰτίας. **τί ποτε καὶ τολμήσει:** πλάγια ἐρώτηση ὡς ἀντικ. στο ρ. ‘θαυμάζω’. **περὶ τούτων:** ‘*γι’ αὐτά ἐδῶ*’.
- 4 **ὥς οὐκ ἐναντίος ἔσθ’ ὁ νόμος:** ειδική πρόταση ἡ ὁποία πάλι προηγείται του ἀπαρεμφάτου ‘δεικνύειν’, στο ὁποῖον εἶναι ἀντικείμενο, καὶ θα ἔπρεπε να ἀκολουθοῦσε. **τοῖς ἄλλοις:** ἐνν. ‘νόμοις’, συντάσσεται με το ‘ἐναντίος’ ὡς δοτικὴ ἀντικειμενική, ‘*ὅτι δηλ. ὁ συγκεκριμένος νόμος δεν εἶναι ἐχθρικός στους υπόλοιπους*’. **δεικνύειν ἔξει:** ‘*δεν θα μπορέσει να ἀποδείξει*’, ‘ἔχω + ἀπαρέμφ. = *μπορώ να...*’. **ὥς... ἔλαθεν:** ειδική πρόταση ὡς ἀντικ. στο ρ. ‘ἂν πεῖσαι’. Πάλι ἡ ειδική πρόταση προηγείται, ἀντί να ἀκολουθεῖ μετὰ το ρ. ἐξάρτησης. **δι’ ἀπειρίαν:** ‘*ἐξ αἰτίας ἀπειρίας – ἀπὸ ἐλλειψη πείρας*’.
- 5 **ἰδιώτην αὐτόν ὄντα:** το οὐσιαστικό εἶναι κατηγορούμενο, ἡ ἀντωνυμία εἶναι υποκ. στη μτχ., καὶ ἡ μτχ. εἶναι συνημμ., ἀφοῦ το ‘αὐτόν’ εἶναι καὶ υποκ. στην μτχ., ἀλλὰ καὶ ἀντικ. στο ρ. ‘ἔλαθεν’. Ἡ μτχ. εἶναι ε-

- πιρρ., αιτιολογική. **τοῦτ(ο):** υποκ. στο 'ἔλαθεν = αυτό διέφυγε από την προσοχή εκείνου ή εκείνος δεν το πρόσεξε αυτό'. **ἄν πεῖσαι:** κύρια πρόταση. **πάλαι γάρ:** 'γιατί και στο παρελθόν'. **μισθοῦ:** 'επειδή ἐπαιρνε χρήματα', γενική της αιτίας. **καὶ...καί:** οι δυο αυτοί σύνδεσμοι συνδέουν τις δυο μτχ. που ακολουθούν. **γράφων:** συνημμ. από το 'ᾧπται > ὁράομαι' ως κατηγορηματική.
- 6 **νόμους εἰσφέρων:** το ουσιαστικό είναι αντικ. και στις δυο μτχ., και η συγκεκριμένη μτχ. είναι επίσης κατηγορηματική, ίδια με την προηγούμενη, 'νόμους γράφω = συνθέτω, φτιάχνω νόμους, νόμους εἰσφέρω = εισηγούμαι νόμους προς ψήφιση'. **οὐδ' ἐκείνῳ γ' ἔνεστιν αὐτῷ:** 'και ούτε αυτή η δυνατότητα υπάρχει σ' εκείνον'. **ἀδίκημα μὲν εἶναι τὸ πρᾶγμ' ὁμολογήσαι:** ὅλη η έκφραση λειτουργεί ως επεξήγηση στο προηγούμενο 'ἐκείνῳ'. Η σύνταξη ἔχει ἐπὶ μέρους ως εξής: 'ἀδίκημα' είναι αιτιατική κατηγορούμενο· 'εἶναι' είναι αντικείμενο στο απαρέμφατο 'ὁμολογήσαι'. 'τὸ πρᾶγμ(α)' αιτιατική πτώση, υποκείμενο στο απαρέμφατο 'εἶναι'. 'ὁμολογήσαι' ἀναρθρο απαρέμφατο ως η κυρίως επεξήγηση στην προηγούμενη δεικτική αντωνυμία, 'δηλ. να ὁμολογήσει ὅτι η πράξη αυτή είναι λάθος'.
- 7 **συγγνώμης δὲ τυχεῖν ἄξιον:** επίσης η έκφραση αυτή συνιστά δεύτερη επεξήγηση στη αντωνυμία 'ἐκείνῳ'. Η σύνταξη είναι ως εξής: 'συγγνώμης' αντικείμενο στο απαρέμφατο 'τυχεῖν'. 'τυχεῖν' αντικείμενο στο απαρέμφατο 'ἄξιον'. 'ἄξιον' ἀναρθρο απαρέμφατο ως δεύτερη επεξήγηση στην δεικτική αντωνυμία 'ἐκείνῳ'. **ἄκων:** επιρρ. κατηγορούμενο του τρόπου. **ὑπὲρ ἡτυχηκότων:** 'για την προστασία των δυστυχούντων'.
- 8 **ὑπὲρ συγγενῶν:** 'οὔτε για την προστασία των συγγενῶν του'. **ἀναγκαίων αὐτῷ:** ενν. 'ὑπέρ', ὁμοίως ἐμπρόθ. της υπεράσπισης, 'οὔτε για να προστατεύσει πράγματα που του ἦταν απαραίτητα'. **τεθικῶς φαίνεται:** η μτχ. είναι συνημμ. κατηγορηματική, 'φαίνεται να ἔχει ψηφίσει τον νόμο'. **τὸν νόμον:** αντικείμενο στην μτχ. 'τεθικῶς'. **ἐκῶν:** επιρρ. κατηγορούμενο του τρόπου.
- 9 **ὑπὲρ μεγάλ' ἡδίκηκότων ὕμᾱς:** 'για να προστατεύσει ανθρώπους που είχαν προξενήσει μεγάλες αδικίες σε σας', 'ὑπὲρ ἡδίκηκότων' ο ἐμπρόθετος της υπεράσπισης, 'μεγάλ(α)' αντικ. σύστοιχο στην μτχ., 'ὕμᾱς' επίσης αντικείμενο στην μτχ. **οὐδὲν προσηκόντων αὐτῷ:** 'οι οποίοι δεν είχαν καμία σχέση μαζί του', 'οὐδὲν' αιτιατική της αναφοράς, 'προσηκόντων' επιθετ. προσδιορισμός, 'αὐτῷ' δοτική προσωπική της συμμετοχής. **πλὴν εἰ...φησίν:** 'εκτός κι αν υποστηρίζει', ελλιπής υποθετική πρόταση χωρίς υπαρκτή ἀπόδοση. **συγγενεῖς:** επιρρ. κατηγορούμενο. **ὑπολαμβάνειν:** αντικ. στο ρ.
- 10 **τοὺς μισθούμενους:** ἀναρθρη μτχ. ως υποκείμενο στο ενν. 'εἶναι', που είναι αντικ. στο ρ., 'αυτοί που τον πληρώνουν'. **αὐτὸν:** αντικείμενο της ἀναρθρης μτχ.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ότι δηλ. και αντίθετα με τους νόμους αυτούς, αλλά και αντίθετα με εκείνους που ελέχθησαν πιο πριν, και λίγο λείπει ώστε να πω αντίθετα με όλους εκείνους που υπάρχουν στην πόλη, έχει θεσπίσει αυτόν τον νόμο, πιστεύω ότι είναι φανερό σε όλους εσάς. Απορώ όμως με εκείνον τι επί πλέον θα τολμήσει να πει γι' αυτά εδώ. Διότι ούτε ότι δεν είναι εχθρικός αυτός ο νόμος στους υπόλοιπους νόμους θα μπορέσει να αποδείξει, ούτε ότι λόγω απειρίας του διέφυγε αυτό το γεγονός επειδή ήταν μη ειδικός, είναι δυνατόν να πείσει. Γιατί και στο παρελθόν επειδή έπαιρνε χρήματα, και να φτιάχνει αλλά και να εισηγείται νόμους έχει φανεί. Και ούτε αυτή η δυνατότητα υπάρχει σ' αυτόν, δηλ. να παραδεχθεί ότι η υπόθεση αυτή είναι ένα λάθος, και να αξιώσει να πετύχει την συγγνώμη σας. Διότι όχι χωρίς την θέλησή του, ούτε για την προστασία των δυστυχούντων, ούτε για την υπεράσπιση των συγγενών του και ζητημάτων που του ήταν απαραίτητα, φαίνεται να έχει θεσπίσει αυτόν τον νόμο, αλλά για να προστατεύσει ανθρώπους που είχαν προξενήσει μεγάλες αδικίες σε σας, οι οποίοι δεν είχαν καμία σχέση μαζί του, εκτός κι αν υποστηρίζει ότι αυτοί που τον πληρώνουν είναι συγγενείς του.